

undersøge det — til mellem 4 og 5 Mill. Kr.; der skal udføres Arbejde, som efter den Plan, der foreligger fra Folketingets Side, beløber sig til ikke langt fra 10 Millioner Kr. (I den rigsmønstren: 9 Mill.). Nej, det er kun under visse Forudsætninger, som dog ikke ere ganske sikre, at det bliver 9 Mill.; jeg tror ikke, at jeg tager meget fejl, naar jeg siger 10 Mill. Kr., saa det i alt bliver 14—15 Mill. Men desforuden gøres der Indstud af ikke direkte pekuniær Natur, men som dog ere af allerstørste Betydning. Man binder sig overfor Aktieselskabet paa mange Maader; man binder sig med Hensyn til Bolværkspengene; man vil fremtidig ikke kunne forhøje eller nedlægge Bolværkspengene, thi forhøjer man dem, gør man Aktieselskabet en Præjent, som der ingen Anledning er til, og nedlægger man dem, bryder man til en vis Grad Tro og Love overfor Aktieselskabet, der som en Betingelse for at tage Sagen i sin Haand har udtalt, at det skal have Bolværkspengene. — Der er saa Staten. Den skal bringe Ofre af forfællig Natur. For det første forpligter den sig til ikke at give nogen anden Koncession; den forpligter sig til ikke at paalægge nogen som helst Afgift til Staten og Kommunen for Frihavnsanlæggets Bygninger, og den paalægger sig en Tvang, som gaar stik imod, hvad den højtærede Finansminister gemtagne Gange har udtalt som en Nødvendighed, en Tvang nemlig til ikke at tillade sig at opkræve Frihavnsafgift, det vil sige Afgift af Varer, der ere fabrikerede i Frihavnen, af toldpligtige Produkter, som ved deres Indførelse paa Toldterritoriet skulde svare Told. Saa forpligter Staten sig desforuden til at udføre forfællige Jærnbaneanarbejder. Staten vil lide et meget betydeligt Toldtab derved, at mange Varer herefter ville kunne indføres igennem Frihavnen toldfrit. For Eksempel Sække vil man herefter aldeles ikke kunne faa Told af her i Kjøbenhavn. Naar man har Brug for Sække fra Udlandet, kan man føre dem ind i Frihavnen og lade dem fylde med Klid, Korn eller andre Varer, som findes i Frihavnen og føre dem ind gennem Toldporten toldfrit som Emballage; Staten vil altsaa tabe Tolden deraf. Det kan gøres paa mange andre Varer, saa Staten vil lide et ikke ringe Toldtab. Endvidere forpligter Staten sig — ganske vist ikke lige overfor Aktieselskabet — til at foretage en Bevogtning af Toldterritoriet, hvortil Udgiften nu i Aar af den højtærede Indenrigsminister anslaaes til noget over 60,000 Kr., medens han i Fjor mente, at det kunde gøres for henimod 30,000 Kr. Jeg er dristig nok til at paasta, at man maa multiplicere nok en Gang med 2, og vi

faa endda ikke det rigtige Tal; naar jeg anstiller en Sammenligning med hvad lignende Foranstaltninger have kostet i andre Lande. Jeg kan her omtale, at i Hamborg har man 1,800 Toldembedsmænd, og disse have endda ikke været i Stand til at forhindre Tolddefraudationer i den Udstrækning, at man har maattet idømme Bøder til et Beløb af over 1 Mill. Rmk.; og hvad der er mest karakteristisk, er, at Toldvæsenet erklærede sig ved denne Lejlighed at være ude af Stand til at forhindre en Sænkelse af noget lignende. Det er saaledes tydeligt, at der slet ikke er nogen Ligelegthed i Fordelingen af Byrderne. Om man vil kapitalisere disse Byrder, bliver det en Smagsag, hvorledes man vil stille Beregningen op, men lætter man dem til 5 Millioner og lægger man dertil de tidligere nævnte 15 Millioner, saa bliver der fra den ene Side indstudt 20 Millioner og fra den anden 1½ Million, og saa deles der lige. Jeg har glemt at omtale, at Landmandsbanken forbeholder sig Ret til i 10 Aar at disponere over et Areal af 300,000 Kv.-Alen nord for Kalkbrænderihavnen, hvilket ogsaa involverer et ikke ubetydeligt Tab for Havnekasjen. Man vil altsaa dele lige. Men hvorfor indretter man sig egentlig paa at bringe saa store Ofre, naar man ikke opnaar noget? Thi hvad opnaar man ved denne Maade at arrangere sig paa? Man opnaar intet andet, end at man unbgaar et Udlæg — jeg siger ikke en Udgift, men et Udlæg — af 1½ Million Kroner. Fulgte man Havnevæsenets Indstilling at lade det bidrage det hele, saa kunde man selv anlægge Frihavnen, vælge Tidspunktet for dens Anlæg og anlægge den paa de Betingelser, som man fandt passende, og behøvede ikke at lade sig forkrive Betingelser som dem, der bydes af Landmandsbanken, og som mere se ud, som om de vare dikterede af en Sejrherre overfor den overbundne, end til at være aftalte mellem 2 ligestillede Parter. Smidlertid, det er nu blevet en politisk Sag, man vil have den ført igennem. Jeg har da troet at burde lette min Samvittighed ved at gøre opmærksom paa, hvilke Ofre det er, man nu vil bringe, og hvor urimelig lidt man faar derfor, hvilke Ofre man gør, uden Nødvendighed for selve Sagens Vedkommende, thi den kunde man sætte i Værk paa en ganske anden Maade og meget bedre.

Smidlertid, vi staa nu som sagt saaledes, at det er en politisk Sag, der skal føres igennem. For mig, der ikke har Tillid til Sagen, staaer der kun tilbage at bidrage mit til, at den bliver saa lidt skadelig som muligt. Jeg nægter jo ikke, at i den Form, hvori den foreligger nu fra det høje Folke-